

Savjeti klijentima

- Angažirajte profesionalne prevoditelje specijalizirane za prevođenje određene vrste tekstova i zatražite referencije i preporuke.
- Omogućite prevoditeljima pristup stručnoj terminologiji potrebnoj za prijevod teksta ili im stavite na raspolaganje svoga stručnjaka radi konzultacija.
- Pružite prevoditelju povratnu informaciju o obavljenom prijevodu.
- Ako ste zadovoljni prevoditeljem kojega ste odabrali, pokušajte ostvariti trajniju suradnju jer će takav prevoditelj biti bolje upoznat s vašim potrebama i vrstom posla.

Opće napomene:

- a) Osnovna podjela prevođenja je na pismeno i usmeno prevođenje. Ove preporuke namijenjene su naručiteljima pismenoga prijevoda.
- b) Preporuke su djelomično sastavljene prema smjernicama europske norme EN 15038:2006 koja ima status hrvatske norme HRN EN 15038:2008.
- c) Preporuke se ne odnose na književno prevođenje.

Strukovna udruženja prevoditelja u Hrvatskoj:

HDZTP – Hrvatsko društvo znanstvenih i tehničkih prevoditelja
(<http://www.drustvoprevoditelja.htnet.hr>)

DHAP – Društvo hrvatskih audiovizualnih prevoditelja
(<http://dhap.hr>)

HDKP – Hrvatsko društvo konferencijskih prevoditelja
(<http://www.simultano-prevodjenje.hr>)

DHKP – Društvo hrvatskih književnih prevodilaca
(<http://www.dhkp.hr>)

Aktualni popis društava sudskega tumača provjerite na Sudačkoj mreži
(<http://www.sudacka-mreza.hr/tumaci.aspx>).

Kako do kvalitetnoga prijevoda teksta

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Zajednica za prevoditeljstvo

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Zajednica za prevoditeljstvo

Rooseveltov trg 2, HR-10000 ZAGREB
Hrvatska

Tel.: +385 (0)1 4561 514
Fax: +385 (0)1 4828 380

E-mail: potencijali@hgk.hr

www.hgk.hr

Zagreb, lipanj 2014.

Kako do kvalitetnoga prijevoda teksta

Prevoditelji, nevidljivi posrednici

Potreban vam je prijevod dokumenta, ugovora, uputa ili drugoga pisanog materijala, a ne znate kako prepoznati dobrog prevoditelja?

Želimo vas upoznati s europskim standardima kvalitete prevođenja koji će vam olakšati snalaženje u šarolikoj ponudi prevoditelja i prevoditeljskih agencija.

Pogrešno prevedena poruka može izazvati nesporazum, neugodnu situaciju, pa čak i pravne posljedice.

PISANO PREVOĐENJE je prenošenje poruke s polaznoga jezika na ciljni jezik. Sam čin prevođenja sastoji se u pretvaranju poruke (misli, osjećaja, želje, naredbe) prethodno izražene jednim jezikom u jednakovrijednu poruku izraženu nekim drugim jezikom (Vladimir Ivir, Teorija i tehnika prevođenja, 1978.). Tako je kod nekih prijevoda naglasak na točnosti (npr. ovjereni prijevodi sudskih tumača, znanstveno-tehnički prijevodi), dok je u nekim drugim slučajevima naglasak na kreativnosti (npr. prijevod reklama, lokalizacija, audio-vizualni prijevodi).

Za sve prijevode namijenjene tisku preporučuje se lektura (prilagodba prevedenoga teksta duhu jezika i otklanjanje jezičnih pogrešaka), a po potrebi i redaktura (provjera prikladnosti prijevoda za dogovorenu namjenu, usporedba izvornoga i ciljnoga teksta i preporuka popravnih mjera).

Koje kompetencije odlikuju prevoditelja

- **JEZIČNA KOMPETENCIJA** koja podrazumijeva visoku razinu poznavanja izvornoga i ciljnog jezika, sposobnost razumijevanja teksta te sposobnost stvaranja ciljnoga teksta u skladu s potrebama naručitelja (razina C2 prema Europskom referentnom okviru)
- **POZNAVANJE KULTURNOGA KONTEKSTA** (lokalne, kulturne, gospodarske i društvene posebnosti i vrijednosni sustavi koji obilježavaju kulturu izvornoga jezika i kulturu ciljnoga jezika) i tematskoga konteksta (npr. medicina, pravo, financije, farmacija, tehnologija, itd.)
- **SPREMNOST ZA ISTRAŽIVANJE, PRONALAŽENJE I OBRADU INFORMACIJA**
- **TEHNIČKA KOMPETENCIJA** koja podrazumijeva sposobnost i vještine potrebne za profesionalnu pripremu i izradu prijevoda te raspolažanje potrebnim tehničkim resursima
- **TRAJNO STRUČNO USAVRŠAVANJE**

Potrebne kvalifikacije prevoditelja

Kvaliteta prijevoda ovisi o kvalifikacijama i iskustvu prevoditelja, stoga je važno provjeriti posjeduje li prevoditelj potrebne kvalifikacije. Spomenute kompetencije stječu se na jedan od sljedećih načina:

formalna visokoškolska naobrazba u prevođenju ili jezična naobrazba (priznate diplome)

ili

istovrijedne kvalifikacije u bilo kojem drugom području i dodatne dvije godine dokumentiranoga iskustva u prevođenju

ili

najmanje pet godina dokumentiranoga profesionalnog iskustva u prevođenju bez obzira na struku i završeni stupanj školske spreme

Dodatni zahtjev kompetencije sudskoga tumača:

- pravomočno rješenje o imenovanju sudskim tumačem U odabiru odgovarajućega sudskog tumača preporučljivo je poslužiti se službenim popisom stalnih sudskih tumača Sudačke mreže (<http://www.sudacka-mreza.hr>).

Obračun prijevoda

U Hrvatskoj se prijevod najčešće obračunava prema broju autorskih kartica izvornoga teksta. Prema trenutno važećemu standardu Europske komisije preporučeni je obračun znakova prevoditeljske (ili autorske) kartice:

- 1500 znakova bez razmaka
(characters without spaces)

Kako obračunati količinu teksta

Podaci o broju redaka, riječi i znakova mogu se isčitati na računalu tako da odaberemo opciju Pregled > Brojanje riječi:

- ukupan broj znakova (bez razmaka) :
1500 = broj kartica teksta

Napomena:

Ako se radi u prevoditeljskim alatima, moguć je obračun prema broju riječi u izvornome tekstu.

Rok za dostavu prijevoda

Dnevna norma za obračun prijevoda i utvrđivanje rokova za prijevod je šest kartica po radnome danu (prema normi Europske komisije).

Prijevod teksta koji količinom prelazi dnevnu normu smatra se hitnim prijevodom. Hitni prijevod, kao i onaj koji zahtjeva rad vikendom te praznicima i blagdanima, ulazi u višu cjenovnu kategoriju.